

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-237/24-P
Sp. zn. ČŠIP-S-45/24-P

Název	Základní škola Kladruby, okres Tachov
Sídlo	Husova 203, 349 61 Kladruby
E-mail	reditelka.zs@kladruby.cz
IČO	60 611 634
Identifikátor	600 073 840
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ilona Křížková
Zřizovatel	Město Kladruby
Místo inspekční činnosti	Husova 203, Kladruby
Inspekční činnost na místě	15. 2. 2024 – 16. 2. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na kvalitu poskytovaného základního vzdělávání a s tím spojenou erudici současného pedagogického sboru v základní škole.

Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále jen „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

K datu orientační inspekční činnosti se v 11 třídách základní školy vzdělávalo celkem 259 žáků, z toho na prvním stupni 157 a na druhém stupni 102 žáků. Škola vykázala osm žáků s odlišným mateřským jazykem a 25 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále také „SVP“). Podporu žákům ve škole poskytují celkem tři asistenti pedagoga.

Vzdělávání je realizováno podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“). Prioritou školy je všestranný a harmonický rozvoj osobnosti žáka, podpora zájmu o životní prostředí, zvyšování fyzické kondice, ale soustředí se také na morální stránku osobnosti žáka prostřednictvím vyučování etikety ve všech ročnících.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla na základě výsledku konkurzního řízení jmenována zřizovatelem do funkce s účinností od 1. 6. 2023. V řízení se opírá zejména o vlastní několikaleté zkušenosti s vedením školských zařízení, seznamuje se s reálnými podmínkami fungování školy. Postupně nastavuje organizační strukturu i systém řízení školy, od 1. 9. 2023 si zvolila svého zástupce pro základní vzdělávání, který ve škole působí přes 13 let, zná místní podmínky vzdělávání i pedagogický sbor. Přenesla na něj některé řídicí kompetence a pověřila jej hospitační činností v základní škole.

Hospitační činnost vedení školy v základní škole se aktuálně zaměřuje zejména na začínající a nově přichozí pedagogy. Hospitace u vyučujících českého jazyka a dějepisu zatím neproběhly vzhledem ke krátké době jejich působení ve škole. Ze získaných zjištění nejsou přijímána dostatečně účinná opatření, pro zefektivnění vzdělávacích strategií chybí také cílené zaměření následné hospitační činnosti na realizaci doporučených postupů a ověření posunu kvality výuky. Nedochozí ani k účinné provazbě s plánováním dalšího vzdělávání pedagogů. Sledování kvality výuky na prvním stupni neprobíhá dostatečně odborně, nejsou do něj zapojeni zkušené vyučující prvního stupně, neuskutečňují se vzájemné hospitace a předávání zkušeností začínajícím pedagogům. Metodické orgány nejsou zavedeny, nedochází ke sdílení inspirativních pedagogických postupů, zkušeností z dalšího vzdělávání, sjednocování způsobu hodnocení žáků či důslednosti při dodržování nastavených pravidel chování.

Vedení školy zatím nemá dostatečný přehled o metodické zdatnosti všech svých pedagogů, tento fakt se promítá do obecného plánování dalšího vzdělávání pedagogů. Systematicky už bylo zahájeno plánovité zvyšování digitálních kompetencí pedagogického sboru, ostatní oblasti se řídí především nabídkou vzdělávacích institucí a individuálním zájmem jednotlivců.

Pedagogický sbor základní školy se ve školním roce 2023/2024 výrazně obměnil. V době inspekce nebylo pět pedagogů odborně kvalifikovaných, z toho dva na prvním stupni a tři na druhém stupni. Dva z těchto pěti vyučujících si doplňují potřebné vzdělání studiem na pedagogické fakultě.

Výuka českého jazyka a občanské výchovy na druhém stupni je zajištěna neaprobovaně, dějepis začala v době inspekce vyučovat nově přichozí odborně nekvalifikovaná vyučující, studující dějepis. Výuku cizích jazyků na obou stupních zajišťují tři pedagogové, z nichž dva nemají odbornou kvalifikaci. Třetí vyučující je ukrajinské národnosti, vykazuje

minimální znalost češtiny. Ve dvou třídách prvního stupně pracují začínající, odborně nekvalifikovaní pedagogové. Výše uvedené skutečnosti se v některých sledovaných hodinách negativně projevy v kvalitě poskytovaného vzdělávání. Ředitelka prokazatelným způsobem doložila, že nemohla zajistit výuku kvalifikovanými pedagogy a že tyto pedagogové vykonávají přímou pedagogickou činnost pouze v nezbytném rozsahu a nezbytně nutnou dobu.

Vedení školy aktuálně řeší nevyhovující, zastaralou a v některých případech nefunkční didaktickou techniku v učebnách a potřebu obnovy zastaralého učebnicového fondu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaných hodinách na prvním stupni probíhala převážně frontální výuka, která žákům poskytla minimum prostoru k vyjádření a vzájemné spolupráci. Hodnocení ze strany učitelů nemělo formativní charakter, žáci nedostávali prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V jedné ze sledovaných hodin pracovala se žákem se SVP asistentka pedagoga, učitelka ji však neřídila a nekomunikovala s ní.

Ve čtvrtém a pátém ročníku, kde vyučovaly odborně nekvalifikované učitelky s krátkou pedagogickou praxí, nebyla žákům s SVP poskytována podpůrná opatření stanovená školskými poradenskými zařízeními. Vyučující nepracovaly s cílem hodiny, neuplatňovaly diferencovaný přístup k žákům, nepracovaly správně s chybou, nevedly žáky ke vzájemné spolupráci ve dvojicích a skupinách. Interaktivní tabule byla využita vyučujícími pouze k prezentaci a částí žáků k doplňování či řazení slov, resp. počítání příkladů u tabule. Ostatní žáci pouze opisovali výsledky z tabule, neprobíhala zde spolupráce žáků, hodiny byly neproduktivní. Žáci nebyli vedeni k upevňování pracovních návyků (správné sezení při psaní a čtení, úklid lavice před psaním či správný úchop psacího náčiní). V závěru hodin neproběhlo shrnutí, připomenutí cíle, celkové zhodnocení ani sebehodnocení žáků. V těchto hodinách se vyskytovalo rušivé chování žáků, kteří nebyli důsledně vedeni k respektování nastavených pravidel.

V další sledované hodiny na prvním stupni, kde vyučovaly pedagožky s dlouholetou praxí, byly dobře didakticky vedené, žáci byli motivováni, uměli spolupracovat, vyučující k nim přistupovaly individuálně, ověřovaly porozumění zadaným úkolům a dobře pracovaly s chybou. V průběhu výuky důsledně pracovaly s pravidly třídy a upozorňovaly žáky na jejich případné nedodržování.

Sledované hodiny českého jazyka (mluvnice, slohu i literatury) na druhém stupni probíhaly v klidné a přátelské atmosféře. Vzdělávací cíle neodpovídaly výstupům formulovaným v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále jen „RVP ZV“) a svou nízkou náročností neodpovídaly úrovni konkrétní třídy, neodrážely také potřeby žáků deváté třídy na procvičení již získaných znalostí a dovedností před blížícími se přijímacími zkouškami na střední školy. Individuální potřeby žáků se SVP nebo odlišným mateřským jazykem nebyly zohledňovány. Výuka nebyla dobře zvládnuta po organizační, metodické ani odborné stránce. Frontální způsob vedení výuky neumožňoval v žádné z hodin aktivizaci žáků, nebyli vedeni k samostatnosti, k podpoře čtenářské gramotnosti či komunikativních kompetencí. Hospitovaná hodina literatury sestávala ze čtení referátu o literárním autorovi jednou ze žákyň a navazujícím výkladu vyučující po celý zbytek hodiny, nebyla zařazena práce s textem, jedinou aktivitou žáků bylo opisování zápisu z tabule.

Nově přijatá vyučující dějepisu na druhém stupni působila v době inspekce ve třídách poprvé, teprve se seznamovala se žáky a zjišťovala úroveň jejich znalostí. Úroveň její výuky

nelze hodnotit. Učebnice dějepisu pro devátý ročník, které žáci dosud používali, jsou zastaralé, pro výuku moderních dějin nejsou zcela vhodné.

Sledovaná výuka občanské výchovy byla dobře organizačně promyšlena, vyučující pro opakování vhodně využila didaktickou techniku, jasně formulovala cíl hodiny a v závěru jej vyhodnotila. Po většinu hodiny žáci pracovali ve skupinách, byli aktivní, diskutovali, následně prezentovali výsledky své práce před kolektivem. Byli vedeni k formulování svých názorů a postojů, kultivovanému projevu a tím k podpoře komunikativních kompetencí. V závěru hodiny již nezbyl čas na vzájemné zhodnocení žakovských skupin.

Hodiny anglického a německého jazyka byly vedeny vyučujícími v cizím jazyce. Vzdělávací cíle nevycházely z individuálních potřeb žáků ani z výstupů formulovaných v RVP ZV. Po metodické stránce nebyly hodiny vedeny správně, probíhala pouze řízená diskuse s plnou dominancí učitelů a s minimálním zapojením žáků. Jen ojediněle byla použita práce ve dvojici, žáci často nebyli schopni splnit zadaný úkol. Při výuce německého jazyka byly znalosti většiny žáků velmi nízké, nedosahovaly úrovně dané RVP ZV. Vyučující se žáky snažil podpořit, vedl je k odpovědi a často doříkával odpovědi za ně. Při hodinách nebyly procvičovány jazykové dovednosti jako čtení, poslech, žáci pracovali jen s učebnicí, popř. pracovním sešitem. Na konci hodiny vyučující nevedli žáky k sebehodnocení. Při hodinách nebyla použita diferenciací vzhledem k různorodým znalostem a dovednostem žáků. Škola je pro výuku anglického jazyka vybavena staršími učebnicemi, nevyužívá možnost interaktivních učebnic.

V hospitovaných hodinách matematiky a přírodovědných předmětů opírali pedagogové výuku o praktické zkušenosti své i žáků, kladli důraz na využitelnost získaných poznatků v reálném světě. Vyučující využívali účelně digitální technologie i další pomůcky pro přiblížení učiva žákům, poskytovali jim průběžně pomoc i zpětnou vazbu při řešení úloh. Ve výuce převládala frontální výuka vedená vyučujícím, případně prezentujícím žákem. Kooperativní žakovské aktivity, zařazené zhruba ve třetině sledovaných hodin, probíhaly zejména při praktických experimentech, případně při práci s alternativními zdroji informací, kdy žáci využili školní tablety pro sběr a analýzu dat, rozvíjeli vlastní kritické myšlení a občanské postoje.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke sledování výsledků výchovy a vzdělávání žáků škola využívá standardní interní nástroje (testy, písemné práce, ústní zkoušení), projednává je na pedagogické radě a nově také zveřejňuje ve výroční zprávě. Mezi pedagogy ale není sjednocován přístup k hodnocení žáků. Výsledky vzdělávání žáků jsou hodnoceny prostřednictvím klasifikace, slovní hodnocení není využíváno. Hodnocení individuálního výkonu žáků je založeno na kvalitě výstupů ze zadaných úkolů. Chybí hlubší pedagogická diagnostika, která by umožnila individuální nastavení výukových cílů a důkladnější mapování učebního pokroku každého žáka. Pedagogové nevyužívají formativní způsob hodnocení žáků, většinou nevedou žáky k sebereflexi.

Analýzou vzdělávacích výsledků žáků a přijímáním opatření k jejich zlepšení se pedagogové zabývají v malé míře, nesystematicky. Poslední výběrové zjišťování výsledků žáků devátých ročníků z matematiky a českého jazyka proběhlo ve školním roce 2021/2022, v porovnání s úrovní žáků v rámci kraje a celé České republiky bylo dosaženo slabých výsledků.

Z předložených přehledů klasifikace žáků školy za poslední dva školní roky, doložené dokumentace z výchovných jednání se žáky a jejich zákonnými zástupci i z rozhovorů

s pedagogy je patrné, že jsou průběžně řešeny výchovné problémy žáků okamžitě po jejich zachycení, v součinnosti s třídními učiteli, vedením školy, výchovnou poradkyní i Orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Díky systematictější spolupráci třídních učitelů se zákonnými zástupci žáků ubylo v posledním pololetí neomluvených hodin, počet výchovných opatření k posílení kázně se oproti předchozímu školnímu roku snížil, přibýlo naopak různých typů pochval žáků.

O svých aktivitách škola informuje veřejnost na webových stránkách, které jsou však zastaralé, v době inspekce neobsahovaly aktuální informace.

Závěry

Vývoj školy

- Od 1. 6. 2023 nastoupila do funkce nová ředitelka školy, od 1. 9. 2023 byl jmenován nový zástupce ředitelky školy.
- Ve školním roce 2023/2024 ve škole proběhly a stále probíhají zásadní personální změny.
- Koncepce školy je vytvořena, odráží reálně potřeby všech součástí subjektu, je zpracována přehledně, pedagogický sbor je s ní seznámen.
- Vedení školy aktualizovalo základní dokumenty školy, nastavuje organizační strukturu i systém řízení, monitoruje vzdělávací procesy, zatím se však přijatá opatření neprojevují ve zvýšené kvalitě vzdělávání.

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Část pedagogů školy není pro svoji práci odborně kvalifikovaná, na druhém stupni základní školy vyučují některé předměty pedagogové bez předmětové specializace, což má negativní dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání. (3.1)
- Pedagogové nepromýšleli výuku systematicky (s výjimkou přírodovědných předmětů a matematiky), při jejím plánování vždy nezohledňovali výstupy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Často chyběla práce s cílem hodiny, žáci nebyli dostatečně podněcováni ke kritickému myšlení. (4.1)
- Při výuce nebylo využíváno široké spektrum výchovně vzdělávacích strategií, převažovala frontální výuka. V dostatečné míře nebyly podporovány čtenářské a komunikativní kompetence žáků. Vyjma přírodovědných předmětů a matematiky nebyli žáci ve výuce vedeni k samostatnému vyhledávání informací a k pochopení souvislostí. (4.2)
- Ve sledované výuce nebyly dostatečně zohledňovány individuální potřeby žáků ve vztahu k aktuální úrovni jejich znalostí a dovedností, chyběla diferenciací zadávaných úkolů. Žáci nebyli cíleně vedeni k sebereflexi a uvědomění si možností vlastního pokroku. Hodnocení ze strany pedagogů nemělo formativní charakter, efektivita proběhlé výuky byla vyhodnocována spíše formálně a nepřinášela konkrétní informace o tom, jak žáci učivo zvládají. (4.3)
- Při výuce většinou nebyli žáci podporováni ve schopnostech vzájemně spolupracovat (s výjimkou přírodovědných předmětů, matematiky a občanské nauky), cíleně nebylo vzdělávání zaměřeno na sociální a osobnostní rozvoj žáků. V některých hodinách žáci nerespektovali nastavená pravidla práce. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Na základě cílené hospitační činnosti metodicky vést pedagogy směrem ke zvýšení kvality výuky, zaměřit se na oblasti, kde byly inspekčním týmem shledány rezervy.
- Hospitační činností pověřit i další členy pedagogického týmu, zvláště na prvním stupni.
- Zřídit metodické orgány pro předávání zkušeností mezi pedagogy.
- Při plánování dalšího vzdělávání pedagogů propojit zájmy školy a jednotlivých pedagogů, vycházet z analýzy vzdělávacího procesu, ze zjištění v rámci hospitací.
- Vyhodnocovat úroveň vzdělávání žáků systematicky. Využít možnosti testování České školní inspekce, příp. uvolněné úlohy na webu „Kvalitní škola“ (<https://www.kvalitniskola.cz/Namety-a-inspirace/Uvolnene-ulohy>).
- Nadále usilovat o zajištění výuky aprobovanými vyučujícími.
- Obnovit učebnicový fond, posílit wifi signál ve škole, modernizovat vybavení školy digitální technikou.
- Modernizovat webové stránky školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Kladruby dne 25. 9. 2002 s účinností od 1. 1. 2003 včetně přílohy a dodatků č. 1 a 2
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Kladruby, okres Tachov s účinností od 1. 6. 2023
3. Pověření výkonem funkce zástupce ředitelky školy platné od 1. 9. 2023
4. Doklady o dosaženém odborném vzdělání pedagogických pracovníků
5. Výpis ze školského rejstříku ze dne 14. 2. 2024
6. Inspekční zpráva čj. ČŠIP-832/22-P
7. Koncepce rozvoje školy z roku 2023
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný ve školním roce 2023/2024
9. Školní řád základní školy platný ve školním roce 2023/2024
10. Rozvrh vyučovacích hodin pro 2. pololetí školního roku 2023/2024

11. Třídní knihy základní školy vedené ve školním roce 2023/2024
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2023/2024
13. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2023/2024
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti v základní škole pro školní rok 2023/2024 a záznamy z nich
15. Přehled klasifikace žáků školy od školního roku 2022/2023 (výpisy ze Školy OnLine)
16. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami platný ve školním roce 2023/2024
17. Výroční zpráva za školní rok 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Bervidová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Roman Krejčí, školní inspektor

Mgr. Helena Lyerová, školní inspektorka

Mgr. Martin Milota, školní inspektor

12. 3. 2024